

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Andreæ Vallensis Vvlgo Del Vavlx Andanensis, I. V. D. Et
In Alma Academia Lovaniensi SS. Canonum Professoris
Ordinarii, Paratitla Ivris Canonici Sive Decretalivm D.
Gregorii Papæ IX. Svmmaria Ac ...**

Delvaux, André

Coloniæ Agrippinæ, 1686

7. De ætate rewuisita ad contrahendum matrimonium.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62177](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-62177)

trahentium. Ut enim aliorum contractuum materia semper est res illa, de qua est contractus, quæque datur & accipitur, veluti materia emptionis est domus, ager, equus, vestis: Ita etiam cum in contractu matrimonii corpora ipsorum contrahentium tradantur mutuo, & accipiuntur juxta illud 1. ad Cor. 7. *Vir non habet potestatem sui corporis* &c. ipsa erunt materia hujus Sacramenti, non etiam consensus, ut vult Gl. 16. *Tua nos* 26. h. 1. quando quidem Christus matrimonium reliquit intra limites & naturam contractus, addidit ei consecrationem, ut esset contractus sacer, qui ante Christi institutionem erat profanus. Vide Covar. 1. p. de Matrim. § unico n. 8. & Basil. Pontium de matrim. lib. 4. ca. 7. n. 12.

2. Similiter ut forma aliorum contractuum est consensus mutuus, expressus verbis vel signo aliquo externo, quo inter contrahentes de re danda & accipienda convenit: Ita forma matrimonii sunt verba ipsa conjugum, vel signa externa, exprimentia consensum. Nam licet in profanis contractibus verba sufficiant sine consensu interno, eo quod homines verbis exterius prolatis stare debeant, nec possit judicare de internis: tamen in contractu matrimonii, ob ipsius excellentiam, requiritur etiam consensus internus signo aliquo externo expressus. Verba ad contrahendum matrimonium magis idonea sunt. *Ego te in meam uxorem accipio, & ego te accipio in meum maritum* &c. Si inter virum penult. h. 1. vel alia similia, consensum de presenti exprimentia, dummodo serio, non joco pronuncientur, alioquin non obligant, l. *Obligationum substantia* § si. D. de oblig. & act. Quod si verò idonei scientia & ætate ad contrahendum matrimonium, per verba contrahant obscura, ut alter alterum non intelligat, communem verborum intellectum idiomatis, quo contrahunt, sequi tenentur, c. ex lit. h. 1.

3. Ministri verò hujus Sacramenti sunt ipsæmet personæ contrahentes. Si quidem is est minister Sacramenti, qui formam Sacramenti superinducit materiæ: Id autem faciunt contrahentes proferendo verba, aut signa edendo, quibus mutuum consensum exprimunt. Quamquam, ubi Conc. Trid. est promulgatum, debeant ex illius decreto ea verba proferri, aut signa edere, in præsentia Parochi, aut alterius de ejus licentia, & coram testibus, ut postea dicemus.

4. Quod autem Sacerdos non sit hujus Sa-

cramenti minister, nec ejus verba & benedictio sint de essentia matrimonii, sed merè extrinseca patet tum ex eo, quod ante Conc. Trid. matrimonium, sive publicè sive clandestinè absque Sacerdote contractum, fuerit verum matrimonium; tum ex eo, quod secundæ nuptiæ non benedicantur à Sacerdote, & tamen, sint vera matrimonia & Sacramenta.

Non obstat Canon aliter xxx. q. 5. ubi matrimonia, sine Sacerdote contracta, videntur non esse matrimonia, sed adulteria, vel stupra, vel fornicationes: Quia id intelligitur de foro exteriori, quatenus Ecclesia semper præsumpsit & judicavit fornicationem, nisi matrimonium legitimis testibus probari possit. Hodie post Conc. Trid. matrimonium absque præsentia Parochi, vel alterius Sacerdotis, de ipsius Parochi vel Ordinarii licentia, contractum est nullum & irritum, ut postea dicetur.

§ VII. De ætate requisita ad contrahendum matrimonium.

1. *Ætatem leges pubertate & annorum numero definiunt.*

2. *Canones ex habitu corporis & potentia generandi*

1. **Q**uemadmodum verò ad contrahenda sponsalia, ita & ad matrimonia ineunda imprimis requisita est ætas certa. Quæ autem ætate expediant & valeant matrimonia contrahi, variè censuerunt Philosophi, ut videre licet apud Covar. p. 2. de matrim. c. 5. cum verò matrimonium ad proli generationem institutum sit, Jura tam Civilia quam Canonica hæc ætatem pubertate definiunt: Hoc tamen discrimine quod Civilia pubertatem ex annorum numero soleant æstimare, in masculo quatuordecim, in femina duodecim, *Instit. de nupt. in princ. juncto Tit. Quibus modis finiatur tut. & c. 3. inf. de despons. impub.* ea quidem differentia inter utrumque sexum, quod potentia generandi citius feminis, quam viris accidere solet, qua de re lætè Tiraquel l. 6. *connub. n. 38.* Gutierrez in *Auth. Sacramenta puberit. c. Si adversus venditionem, &c.*

2. At verò sacri Canones pubertatem ex habitu corporis & potentia generandi metiuntur, quæ prædictum annorum numerum non nunquam anteverit, c. 3. 8. & alius inf. de despons. impub. Quod cum sit, dicitur malitia sive prudentia supplere ætatem, scilicet juris Civilis, c. 9. inf. d. tit. & c. unico §. 1. eod. in 6. Exempla vide apud

Hec 2

Sanchez

Sanchez de Matrim. l. 7. disp. 14. n. 20. Tiraquel d. loc. n. 37. Idem que si pubes & impubes, vel duo impuberes, non proximi pubertati, & in quibus ætatem malitia non suppleat, per verba contraxerint de presenti, nullum inter eos erit matrimonium: Adeo ut ne quidem per adventum pubertatis convalescat, nisi jure veteri per carnis copulam subsecutam: Vel aliquem modum alium contrahentes eosdem cum ejusdem perseverantia voluntatis, ad pubertatis tempora pervenisse constiterit evidenter, d. c. unico §. 1. de desponsat. impub. in 6. Matrimonium tamen ita contractum ex juris interpretatione resolvitur in sponsalia de futuro, inducitque Justitiam publicæ honestatis, d. c. unico §. 1. in fine ut scilicet actus, qui non valet, uti agitur saltem eo modo valeat, quo valere potest. Ueo tamen casu matrimonium inter impuberes contrahi potest & contractum toleratur, ex Constitut. Nicolai papa, in c. 2. inf. de desponsat. impub. nempe urgentissima aliqua necessitate interveniente; utpote pro bono pacis.

§. VIII.

De Consensu contrahentium matrimonium.

1. Matrimonium citra consensum mutuum iniri non potest.
2. Et ad hoc virtualis sufficit consensus.
3. Exprimi debet signo aliquo exteriori.
4. Debet esse liber ab omni justo metu.
5. Nisi is purgetur vanus metus non excusat.

Requiritur quoque ad matrimonium vel maxime mutuum consensum illud contrahentium, satis constat ex c. Cum locum 14. & aliis h. s. quia is solus, & non concubitus, nuptias facere dicitur: ut inter invidios aut dissentientes, non contrahitur matrimonium, l. Si parte cogente 22. l. In vitam 29. D. de ritu nupt. aded ut nullâ auctoritate humanâ iniri possit matrimonium citra interventum hujus mutui consensus, eo quod, ut alias rationes omittam, matrimonium sit contractus quidam, de cuius essentia est consensus contrahentium.

2. Necessè tamen non est, hunc consensum esse formalem, sed sufficit virtualis, qui præsupponit actualem præcessisse. Nam placuit per procuratorem, iniri matrimonium posse, dum tamen ad hoc speciale habuerit mandatam de

certa duceuda, quod medio tempore non fuerit revocatum *fin. de procurat. in 6.* Hoc enim casu, licet dominus eo tempore, quo procurator ejus nomine contrahit, nihil minus cogitet, quam de matrimonio, subsistat matrimonium, & verè contrahitur, quia sufficit, quod consensus alterius ex post facto accesserit: Siquidem hoc modo & alii contractus, qui consensu inveniunt, inter absentes per nuntium vel epistolam celebrari possunt, l. 1. §. fin. D. de contrah. empti.

Debet autem consensus hic conferri in mutuum corporum potestatem & veluti dominium ac traditionem, non verò in ipsam copulam carnalem, nisi implicite, quia illa non spectat ad essentiam matrimonii: *Ve patet ex ante dictis, & ex cas. Beata & duobus seq. q. xxvii. q. 2.*

3. Præterea exprimi aliquo signo exteriori, ut utriusque innotescat. Nihil tamen refert, an verbis, an nutu, vel alio inditio exteriori a contrahentibus exprimatur, c. Cum apud sedem 23. c. Tua fraternitatis §. h. e. Cum etiam muti ac surdi matrimonium rectè contrahant per consensum signis expressum. Cur autem mutus matrimonium potius nutu contrahere valeat, quam Sacerdos nutu pœnitentem absolvere, ratio hæc est, quia matrimonium habet formam contractus, qui ex natura sua celebrari etiam inter mutos atque absentes potest. At verò Sacramentum pœnitentiæ habet formam iudicii, in quo pronuntianda est à Judice sententia, audito prius & examinato reo: Jam autem mutus natura prohibetur esse Jdex, l. Cum prater 12 §. non autem D. de iudiciis.

4. Insuper consensus liber sit necesse est ab omni metu, qui possit in virum constantem cadere, cap. Veniens 15. h. e. id est, qui prudentem & constantem virum meritò promoveat ad matrimonium, tanquam ad minus malum: Qualis est metus mortis, mutilationis, servitutis, verberum, longi carceris, exilii, stupri, amissionis bonorum vel majoris partis, excommunicationis injustæ & sublata difficilis, ac denique omnis, qui respectivè meritò gravis censeri queat. Quod vir prudens arbitrabitur. Nam talis metus matrimonium, quod maxime liberum esse debeat, reddit nullum, de ca. Cum locum & aliis hostis. etiam si consummatum fuerit: idque ex constitutione humana, ob defectum sufficiens